

Sygn. akt IV KZ 30/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 maja 2015 r. – w sprawie z wniosku **M.J.** o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 18 października 2013 r., sygn. akt: XXIII Ka 455/13 – zażalenia wniesionego przez wnioskodawcę na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 2 marca 2015 r., sygn. akt: II AKo 21/15, o odmowie przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie postępowania

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Ukarany M.J. złożył własnoręcznie sporządzony wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 18 października 2013 r., sygn. akt: XXIII Ka 455/13, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 2 maja 2013 r., sygn. akt: II W 274/12. We wniosku wskazał na bezpodstawność żądania w przedmiocie sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania przez zawodowego pełnomocnika. Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2015 r. ukarany został wezwany do uzupełnienia braku formalnego wniosku przez sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata lub radcę prawnego. W wyznaczonym terminie ukarany braku tego nie uzupełnił. W tej sytuacji zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia sporządzonego własnoręcznie przez ukaranego wniosku o wznowienie postępowania.

Na to zarządzenie zażalenie wniósł ukarany, postulując uchylenie zaskarżonego zarządzenia i skierowanie wniosku do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioskodawca w uzasadnieniu skargi szeroko uargumentował, z odwołaniem się do postanowień ustawy zasadniczej, orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego, pogląd o bezpodstawności żądania sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata albo radcę prawnego. Podniósł, że ustanowiony przymus adwokacko-radcowski pozbawia go prawa dostępu do sądu. Argumentacja ta nie jest jednak trafna. Treść przepisu art. 545 § 2 k.p.k. w zakresie przymusu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie, o ile nie pochodzi od prokuratora, przez profesjonalnego pełnomocnika jest jednoznaczna i odstępstw od tego przymusu nie przewidziano. Reguła ta jest uzasadniona tym, że tylko podmiot dysponujący fachową wiedzą i umiejętnościami, których brak stronie, jest w stanie ocenić warunki do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2014 r., sygn. akt: V KZ 19/14, LEX nr 1466247). Wskazane w uzasadnieniu zażalenie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt: IV KZ 13/14, które, w przekonaniu wnioskodawcy, dopuszcza możliwość złożenia osobistego wniosku o wznowienie postępowania, dotyczy innego zagadnienia prawnego, choć powiązanego z postępowaniem w przedmiocie oceny zasadności wniosku o wznowienie postępowania. W realiach tamtej sprawy uchylone zostały decyzje o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania jak i o odmowie ustanowienia skazanemu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienia postępowania, z uwagi na uchybienia popełnione przez organy sądowe w kwestii powołania skazanemu obrońcy z urzędu. W tezie tego orzeczenia nawiązując do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt: K.30/11, do którego odwołał się też skarżący, wskazano na niekonstytucyjność braku w art. 81 k.p.k. możliwości zażalenia na odmowę ustanowienia oskarżonemu obrońcy z urzędu i stwierdzono, że Sądy dopóki nie dojdzie do odpowiedniej zmiany przepisów, w razie zdecydowania o odmowie powinny wprost stosować przepisy ustawy zasadniczej dotyczące prawa oskarżonego do obrony. Z treści tego orzeczenia nie sposób

zatem wywieść wniosku o możliwości złożenia osobistego wniosku o wznowienie postępowania. Orzeczenie to nie mogło również znaleźć zastosowania w tej sprawie, z uwagi na fakt, że wnioskodawca nie składał wniosku o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania.

Odnosząc się do podniesionego w zażaleniu ograniczenia prawa do sądu w pojęciu konstytucyjnym, wskutek wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie postępowania, należało podkreślić, że postępowania sądowe co do zasady jest dwuinstancyjne (art. 176 ust. 1 Konstytucji RP), ale postępowanie w kwestii wzruszenia prawomocnego orzeczenia, świadczącego o prawidłowości ukarania, jako postępowanie nadzwyczajne ma z natury charakter ograniczony. Wniosek o wznowienie postępowania nie jest kolejnym środkiem odwoławczym, który został wniesiony na rzecz osoby korzystającej z domniemania niewinności. Warunek formalny wskazany w treści art. 545 § 2 k.p.k. nie zamyka stronie prawa do sądu, która dążąc do wznowienia postępowania może przecież skorzystać z pomocy ustanowionego przez siebie profesjonalnego pełnomocnika. Wniosek o wznowienie może być też ponowiony, jeżeli nie odwołuje się do tych samych podstaw.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.